

[Knud Jespersen.]

I daginstitutionerne er statens udgifter til personalet jo ca. 40 pct., mens de under arbejdsløshed vil nå op på mere end det dobbelte, nemlig 90 pct. Da vi forstår, at motivet fra regeringens side er, at man skal spare penge, vil jeg gerne have at vide, hvordan de besparelser virker, når man kommer af med stort set det dobbelte.

Vi har også ønsket at stille dette spørgsmål i tilknytning til debatterne om, at det høje ting skal stilles over for en beslutning om at bevilge milliardbeløb til indkøb af kampfly. Man kan spare sig fattig, og man kan købe militære fly, sådan at man når armødets grænser. Derfor er det, vi spørger: hvilke perspektiver er der i regeringens såkaldte spareplaner og dens foretagender omkring nedskæringerne? Hvordan vil det virke på udbygningen af beskæftigelsen, som vi jo højtideligt har lovet vi vil gøre noget for, og hvordan vil det udmøntes i kroner, for at sige det meget materialistisk?

Finansministeren (Heinesen):

Jeg skal umiddelbart efter besvarelsen af hr. Knud Jespersens spørgsmål give finansudvalget en udførlig redegørelse for de aftalte besparelser, og jeg skal i morgen i politisk-økonomisk udvalg give en tilsvarende orientering. Ved denne lejlighed kan jeg kun nå at knytte nogle korte kommentarer til det stillede spørgsmål og dets begrundelse.

Aftalen imellem en række partier går ud på at få slettet nogle dobbeltbesparelser fra finanslovførelsen samt nogle sparebeløb, som er uigennemførlige på grund af forsinket ikrafttræden og af andre årsager. Aftalen drejer sig endvidere om at slette budgetreguleringsposterne vedrørende rådighedstimer i folkeskolen og vedrørende daginstitutioner. I stedet for disse poster gennemføres andre besparelser under socialministeriet, undervisningsministeriet og andre ministerier af stort set samme omfang.

Herved har regeringen forhindret gennemførelsen af foranstaltninger, som ville være i strid med den med Danmarks Lærerforening indgåede tjenestetidsaftale, der ligesom andre kollektive aftaler er forlænget i 2 år. Regeringen har endvidere undgået, at knap 4.000 medarbejdere i daginstitutionerne bliver afskediget med et urimelig kort varsel

og i en periode med stor arbejdsløshed. Prisen for at opnå disse resultater er, at der gennemføres andre besparelser, herunder besparelser på daginstitutionsområdet, som nok medfører afskedigelser, men med et langt varsel og først med virkning fra næste år, hvor beskæftigelsessituationen må forventes at være væsentligt bedre.

Herudover skal jeg blot gøre 3 bemærkninger. For det første er det ikke rigtigt, at statens udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse til daginstitutionsmedarbejdere overstiger besparelsen, først og fremmest fordi staten inddrager den samlede besparelse, og desuden fordi vi som sagt håber, at ingen bliver arbejdsløse. For det andet har regeringen som bekendt ikke truffet beslutning om indkøb af jagerfly, og for det tredje skal jeg oplyse, at de sidste ledighedstal ikke er steget, men er faldet, nemlig fra 13,4 pct. den 26. marts til 12,4 pct. den 2. april.

Sammenfattende kan jeg sige, at besparelsesforliget indeholder fordele, som klart overstiger ulemperne, ikke mindst i beskæftigelsesmæssig henseende, både for folkeskolelærere og for daginstitutionsmedarbejdere.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg skal takke finansministeren for det afgivne svar. Naturligvis er jeg enig i, at dobbeltbesparelser skal man undgå, da vi som bekendt har vendt os meget imod det, man kalder besparelser, der ofte optræder som nedskæringer.

Jeg ved ikke, hvor megen vægt jeg tør lægge på ministerens ord om, at man endnu ikke har besluttet sig til at indkøbe kampfly. Jeg har forstået på den offentlige debat, at man er langt inde i disse forhandlinger, og at man under disse forhandlinger skulle optræde som et firkløver af enighed på trods af den modstand, der er i det hollandske arbejderparti.

Når man siger, man kan undgå at afskedige 4.000 nu og med omgående virkning, er det jo ensbetydende med, at man kommer til at afskedige 3.600 med virkning fra næste år. Og man kan håbe, at vejret bliver bedre og det økonomiske klima også, men man kan vel næppe tillægge denne besparelse en beskæftigelsesfremmende virkning, og selv om de omkostninger, vi har regnet os